

مدیری : جلال ساهر

اداره خانه

استانبولده نور عثمانیه
جاده سنده ۴۰ نومرولی
« تورك يوردى »

پنجشنبه ۲۷ مارت، ۱۳۳۰

خلفه درغور

هفته ده بر « تورك يوردى » طرفندره هيقاربيلير

ييل : ۱ صايي : ۵۱

ييللغى

عثمانلى مملكتى ايچين ۱۲ غروش
روسيه و عجمستان ايچين ۲ روبله
باشقا مملكتلر ايچين ۵ فرانق

صايبسى ۱۰ پارا

بوصايبده كى يازيلير :

يگى كون : تارخان ☞ قورتولوش بايرامى : اويانيق ☞ شعر : جواد طورغود ☞ چاير اوغلان : مرعشلى اوغلى
هفته لق حوادث : خ . د ☞

توركلر

اونو تىمادق بابامز
توركك بويوك آدىنى
شله نجه اوبامز
آندق جنكك طادىنى ...

بوز قورت

برده آلا گيك واردى آردندن
نوحوز ، قاين ، قيزلر ، هيپچ يورولمادن
قوشمشلردى . صوكرا ار كنه قونه
دوشونجه محتاج اولديلر اوگا ...

توركلر

آلا گيك آنه من
اونك سودى آق قاندر
توركك قانى اوتميز
شان يولنده آقاندر

بوز قورت

دورت يوز ييل بيقمادن چاليدىق ، بولدى
ده ميرى ... صوگرادن ، چوغالدىق ، دوردىق .
آلا گيك ايله كيردىك ، قورت ايله
چيقييورز ينه ، بز بويوك ايله [۱]

[۱] ايل : يورد معناسنه در .

يكي كون

ار كنه قوندن چيقيش : ۲۷ مارت

بوز قورت

« آلنده چكيچ ، اورسنىك باشنده ، ده ليكك ياننده دورارق
توركلمه هايقيير . »دورت يوز ييل بوراده قابالى قالدق ،
« توران توران » ديه رويابه دالدىق .
اويانمق زمانى گلدى اويانك ،
هايدى توركلر ، هايدى قيليچ قوشانك ...

توركلر (هيب بر اغزده)

قيلينجىمز كسكىندر
سنىكك بزم خانمز ،
تورك دوشمانى ميسكىندر ،
آديمز وار ، جانمز ...

بوز قورت

دورت يوز ييلدن اول ، نوحوزله قاين
دوشديلر بورايه يوكسك بر ياردن
يانلنده واردى صويدن ايكي قيز ،
باشقا كيمسه يوقدى ، قون ايدى ايصسىز ...

توركلر

قافاسنى اوقوردك

آلتىنلادق بايراغه ،

سن خان اولدك ؛ تحت قوردك

« توران » دىنه قوناغه ...

بوز قورت

توران ! توران ! توران ! اولك هب حاضر

بو بر قوناق ده گل ، بوتون دنيادر .

داغليك ! توركلرك شانى هر يانه

داغليسين . قوتلقلر كاسين تورانه ...

توركلر

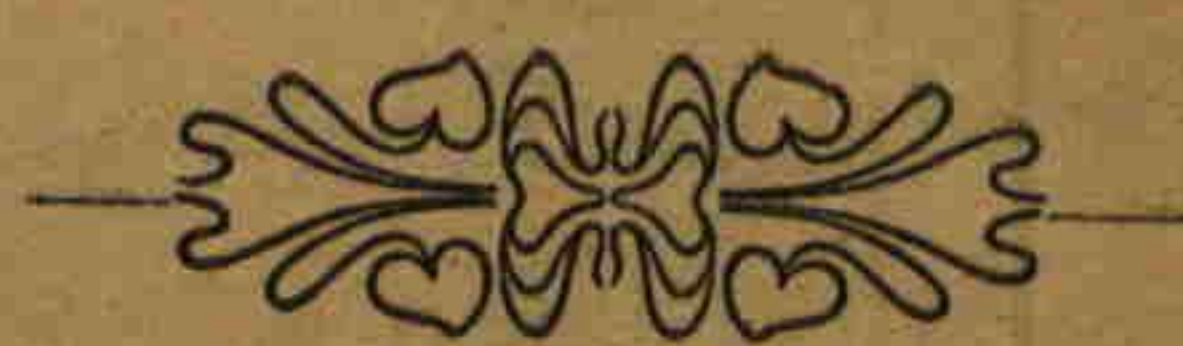
بز توركلر جوشارز

طوفان كېي هر يانه .

آرسلان كېي قوشارز

برگون بوتون تورانه ...

تارخانه

بوكون توركلرك

قورتولوش بايرامى

نه تصادف ايدىيور .

بوكون كوزلرمزده ايكي بايرامك سعادت ديله گي وار . هم ده دملرمزك قورتولوش بايرامنى هم توزك اويانيقلغنىك شنگنى قوطلامق ايسته يورز . توركلر كيمدر ، نردن گلديلر ، نره يه كيديورلر ؟ قيليچلرينك پاريتيمسى ايچنده يانان تاريخمز بيله بزه بونلرى اوكره تمه دى . بزاونك ايلك ياراغنده كاه دشمن اوگندن قاچان برطاشه ، كاه سسز لگه گومولش يوردلر آرايان بر قيله كوردك .

بر چوق زمان توركلركك عصرلردن طاشان شرف ، بيكيكلك اوغولتيلرينه يابانچى ياشادق . قابلا ديقمز حدود سز نملكتملرده اوك يوكسك شاهقه لرك غرورينى بر ده كيزك بولانيق سطحنده اويوتان بللور بر ايرماق كېي بىلكمىزى اريتمشك . آرادن عصرلركچدى . ويانه سوري قاج كره غرزمزله تتره تذك آوروپانك براوجنه ، آمستردامه قادار ايلريله دك . چالديران ده عسكرمىزك ظفر ندرلى يايلىمىشدى . آفريقانك بوتون اوست قسمنده سنجاغمز دالغالاندى . فره نكلر قيريلايان برجسارت ايجون « نوهاوزله » اوگنده برتورك كېي ديورلردى . اوك بويوك بر قوماندان برطابور توركله بر دنيا فتمح اولناجقنى آكلاتيوردى .

ينه آياقلىمىزك آلتنده تاجلرينك خيشيرتيمسى حس ايدملر بزه تحقير ايجون تورك ديديلر . بويوك قليمىز هيچ تهورله چارمادى .

فقط بركون شرفدن غربه ، غرېدن شرفه دورمادن قوشان بونسل يورولدى . آديم آديم گريله يوردق . اوگمزه نه آجيلرمىز بوليشه جك بر صيچاق آل نه ده بزدن باشقا يارين ديهن برقان واردى . بونك قارشيسنده بوملكى قيليچلريله ضبط وبوكونه قادار محافنه ايدمن تورك و مسلمان عرقى يوردلرينه يگيدن حيات ويرمك ايجون تكرار آل آله ويرمك احتياجنى دويديلر . عصرلرجه اوزاق قالمش بوتون قىلبر كينه تله ندى . ايشته بوكون ده ده دملرنك اسكى بر بايرامنى تسعيد ايجون عيى حسله قوشويورلر .

قورتولوش بايرامى نه در ؟

دنيا نك ايلك صاحبي اولان هر بويوك ملت كېي توركلرده صوبلرينك قوتى بر ماصالك قايناغندن آلمشلردر . توركلردن بودا دينه كيرمش اولانلر كنديلرينك بودانك والده سمندن دوغدقلىرى سويلرلر . اسلام اولان توركلر يافتك يدى اوغلندن برى اولان توركلن سمندن كلكلرىنى ادعا ايدملر . حتى بونك چوجقلىرينك اسمنى ده صايارلر .

بونك بشنجى قارنده موغول وتاتار ناميله ايكي اوغلى وارمش . موغول خانك دورت چوجقندن برىسنى ده قارا خان تشكيل ايدىيور . برنجى پادشاهمىزك نسلندن اولمقله افتخار ايتديكى اوغوز خان بونك اوغليدر .

موغوللارك ادعا ايتديكى قورتولوش بايرامنه اساس اولان ماصالده بوندن صوگرا باشلايور :

موغول حكمدارى ايلخان تاتارلرك خانى سيونچ ايله حرب ايدىيور . ابكىنجيسى قيرغيزلرله اتفاق ايتمش بولوندىنى ايجون ايلخان مغلوب اولويور . بوتون عسكرلريله برابر كنديسيده قىلنجدن كچريلديور . اوك كوچك اوغلى قيان كوچك يگنى توقوز وايكى قيزدن ماعدا كيمسه قورتولمايور . بونلر طاغلردن تپلردن آشيورلر . ايرماقلردن مرعالردن كچيورلر . اوكرينه چقان بر گيگى قووالاركن كنديلرى ميوه لرله چيچكلرله اورتولور برده بولويورلر . اوراده بو دورت كيشى برله شىيور . آرتق گييك ده بونلردن قاجايور . چوجقلىرى چوغالويور . بر نسل وجوده كليور . آرادن ۴۰۰ يوز سنه كچدكدن صوگرا كنديلرى بسله يمه ين بو يردن چيقمق ايسته يورلر . يول بولمايورلر . بركون بر قورت كورويورلر . بو يابانچى حيوانك نره دن گنديگنى آراشديرركن غابت اوفاق بر ده ليكدن چيقدىغنى كورويورلر . بر ده ميرجى اونك اطرافنى قابلايان داغلرك ده مير اولديغنى آكلايور . آتشله يور . داغ اريور . توركلر اطرافه يگيدن يايلىيور . بشنجى عصرده آوروپاي دهشت ايچنده براقويورلر .

بونلرك اسمى كاه فينوا ، كاه هون ، كاه ماجار ، كاه موغول ، كاه تورك ، كاه مانچو ، كاه بلغار اولويور ، مختلف دىنلره كيريورلر .

يول بولقلىرى كونه يگى كون ديورلر . وهر سنه شرفنه قورتولوش شىلكلرى ياييورلر . يدى بطنى بسله ين بويوردك اسمى ارگنه قون قاليور . بونك برنجيسى طاغ بلى ابكىنجيسى قوناق ديمكدر . قورده بر خلاصكارلق

تمتلى ويريلديور . وكنجى بر محررمىزك ديدىكى كې قورتولمق قورتولوش كېي كلهلر هب قورد اسمندن يايلىيور . ايلك چيقدقلىرى زمان قرالرينك اسمى بورتعنه = بوز قورت آدينى طاشىيور . بونك نسلندن مريم كې باباسز دوغوران آلانغو اسمنده بر قيز كليور . بونك دوغوردىنى چوجق اونونچى قارنده وقتيله هان بوتون آسيانى استيلا ايدمن جنكيزه بابا دوشويور .

توركلر بايراقلىرينك تپه سنه آلتون بر قورت باشى ديكويورلر .

بو ماصالى ساده موغوللرك لسانى ده كل چين تاريخلرى ده قيد ايدىيور . كوفى بيله كوستريلديور . مارتك طقوزنده چيقيلدىغنه اعتقاد ايدىليوردى . چونكه بزدن بو بايرامى چالان عجملرك « نوروز » يگى كونى اووقته تصادف ايدىيور ايدى . آلان بيله كويلولرمزده طقوز رفته قارشى بر حرمت حىي واردى . اونلرده آكين ييچلديكى زمان ده متلىرى طقوزر طقوزريغيورلر ، آدينه طقوزر جون = طقوزر جون ديورلردى . پادشاهلرمز وردكلرى هديه لارى طقوزر بخش ايدىيورلردى . بزه وزيرلكك درجه سنى كوستره توغ ۴۰۳۰۲۰۱ ايكن پادشاهك توغى طقوز عدددى چاديرينك اوگنده طقوز توغلى بر بايراق دالغالايوردى . خان كوته ردكلرى يعنى خان سچدكلرى زمان توركلر اونى بر سجاده اوزرينه اوتورتير - وحرمت علامتى اولمق اوزره بر قاج دفعه قالديريرمش - حرمتلرينك درجه سنى يوجه لىك و چوق سودكلرىنى آكلاتمق ايستلرسه طقوز دفعه يوكسه ليرلرمش .

فقط صوگرادن اسكى بعض بايراقلر اوزرنده اوچ طقوز يازىلى اولدينى آكلاشيلدى . بومارتك يكرمى پديسى ديمكدى . كنديسى قويو بر تورك و آدسز اولان خوارزم شاهك يگى كونه راست كليوردى . قبول اولوندى . ايشته بوكون مارتك يكرمى يديسيدر . بزوتون قارداشلر - مزك بايرامنى قوطلايور وبوكونك بزم ايجون حقيقى بر

بلبل آغلادی ، بن آغلادم

— چالاب وهردی بگه —

آی قارشیمده بنم ، نوكسوز بویوتنی بوکهرک
ایچلی ، خسته بر قیز گیبی تیتیه یوردی ، وروزگار
آخا جهرک قورو ، ازیك دالریخی اوپهرک
آسیوردی .. بر اویقویا دالمش ایدی ، اووانر .

گوگی باغین بر دوشونجه ، بر سس سزلك آلمشدی .
هیچ بر یرده بر یشیلک گورونمده دی گوزومه ..
بر چوق قایغو ، زهر ، دیکن ، ألم ، عذاب صالمشدی :
گولك خراب دورغونلغی قیریق ، ویران نوزومه ..

بنم ایچین هر یر مزار ، بر دیکنلک اولمشدی ..
قارا ، قورقونج ایصسزلقلر هپسی بگا زهردی .
گنجلگمك چیچکلری یاواش یاواش صولمشدی ..
دونوقلاشان قمریله بگا آغلار گیبی ..

یأس ، عذاب حماری ایچریسنده ایکلرکن
ایراقلردن قانلی بلبل شاقیرتییه باشلادی ..
بو ، پك حزین ایگیلتی یی آغلایارق دیکلرکن
یوره گمه آتش گیبی قیویله جملر داملادی ..

دردلی بلبل اورمانلقده ملول ملول اوترکن
یارالانمش بر قوش گیبی چیرینمایا باشلادم ..
گوزلریخی قیپیرداتان آی قارشیمده سونرکن
بر باغینلق چوکدی بگا ایچین ایچین آغلادم ..

قیرشهری — شباط ، ۱۳۲۹

قوجه آغا اوغلی

صوادر طورغور

قورتولوش صباحی اولماسنی تئگری تعالی دن دیله یورز .

یگی کوننی قوطلادیغمز خوارزم شاه آدسزدی
دیمشك . بو تورك وراثت قاعده سنك بر نتیجه سیدر .
آسیکی توركلرك یاس-اسنجه مثلا اولن آدمك اوچ اوغلی
وارسه اك كوچوكی طوپراغی آلیردی . بونك اسمنه
موغولجه اودچكین توركجه ته کین — بابا اوینك
قوریحیسی دینیردی . بویوك اولاد مال و حیوان سوریلریخی
آلیردی . اولن حکمدارسه عسکرلرده بوبولوشیلهن شیلر
آراسنده بولونیوردی . اورتانجه چوجق هیچ رشی
آلمازدی . بر گوتو بیگیر ویریرلرسه اوگا بینر . اوقنی
قیلینجی آلارق مملکتدن چیقمه مجبور اولوردی . تورك
ماصالترینه کوره بو داغلردن تپهلردن کچر بر اختیار
قادینه تصادف ایدر . آنام اول دیر ؛ اکر قبول ایدرسه
اوه کلیرلر . قوجاسنه آنام اول دیر . اوده راضی اولورسه
کندیسنه آد ویرمه لریخی ایستردی . بونلر بعضاً بر
سردارک یاننه کیده رلردی . اوزمان جسورسلر حکمدار
اولق احتمالی ده زیاده لشیردی . جنکیز ، تیمور بویله برر
آدسزدی .

بو عادت توركلرده آز چوق ده کیشهرك بوکونه
قادر سوروكلهندی . بزدهده یاشامایان چوجقلر حالا
آدسز براقیلیر . صاتیق ، تمل ، طورسون کبی اسملر
ویریلیر . شممدی قوللاندیغمز آته بینن تورك پدریخی
طانیماز ، تورك بیگیره بینرسه کندیسنی سردار صانیر .
بابانك اوینی یاغما ایدرکن آرقداشترینه یاردم ایتضرب
مثللری ده تا اوزمانك حالنی بزه آکلانان اوزمانلردن
قالما یاشایش سوزونتیلیلیر .

اوبانیوه

